

15. Psykofarmaka (Marie Åsberg)

Benzodiazepiner	Läkemedel med ångestdämpande effekt.
Biverkan	Oönskad effekt av ett läkemedel.
Bipolär	Två poler som karaktäriseras av två motsatta lägen.
Dopamin	Signalsubstans i nervsystemet med effekt på vissa psykiska funktioner.
Dubbelblindstudie	Medicinsk undersökning där två behandlingsmetoder jämförs och där varken patient eller behandlare vet vilken behandling som ges till den enskilde.
Enzymer	Ämnen som påskyndar kemiska reaktioner utan att själva delta i reaktionerna.
Evidens	Säker grund (för kunskap).
Farmaka	Läkemedel.
Hallucination	Sinnesförnimmelse utan yttre motsvarighet till upplevelsen, t ex att höra röster som ingen annan kan höra.
Klinisk prövning	Undersökning med avsikt att studera effekter, säkerhet och risker med en ny behandling, t ex ett nytt läkemedel.
Klorpromazin	Läkemedel mot psykos.
Kontrollgrupp	En grupp som man använder som jämförelsegrupp vid genomförande av ett experiment.
Lamotrigin	Läkemedel mot epilepsi.
Litium	Ett metalliskt grundämne som används vid behandling av bipolär sjukdom.
Mani	Psykisk störning med bland annat förhöjd självkänsla, omotiverad och överdriven upprymdhet och optimism.
Motorik	Kroppens rörelseförmåga och nervsystemets kontroll av denna.
Motoriska nerver	Nerver som aktiverar muskler.
Neuroleptika	Samlingsnamn för läkemedel mot psykos.
Panik	Plötslig besinningslös skräck.
Panikattack	Plötsligt påkommen ångest med t ex hjärtklappning, tryck över bröstet, kvävningsskänsla, yrsel och rädsla att dö.
Parkinsons sjukdom	Neurologisk sjukdom med förlust av nervceller i hjärnan. Symptomen är bland annat skakningar, stelhet och rörelsefattigdom.
Patent	Ensamrätt att utnyttja en uppfinning. Utfärdas av Patent- och registreringsverket.
PET	Positronemissionstomografi, en metod där man med hjälp av positronstrålande isotoper kan skapa en bild av t ex blodflöden i hjärnan.
Placebo	"Sockerpiller", preparat som skenbart är ett läkemedel men som inte innehåller något verksamt ämne.
Placeboeffekt	Psykologisk effekt.
Psykofarmaka	Samlingsnamn för läkemedel mot psykiska sjukdomar.
Randomisering	Slumpmässig fördelning, lottning, av försökspersonerna till behandlings- respektive kontrollgrupp.
SBU	Statens beredning för medicinsk utvärdering. SBU är en statlig myndighet med uppgift att kritiskt granska hälso-

	och sjukvårdens metoder och utvärdera metodernas nytta, risker och kostnader.
Sedativa	Läkemedel som har en lugnande (sederande) och ångestdämpande effekt.
Serotonin	Signalsubstans i hjärnan.
Signalsubstans	Ämne som bildas i en cell och har förmåga att påverka (ge signal till) en annan cell.
Självordsförsök	Handling med avsikt att ta sitt liv.
Socialstyrelsen	Statlig myndighet under Socialdepartementet. Socialstyrelsen är tillsynsmyndighet för bland annat hälso- och sjukvård och socialtjänst.
SSRI	Selektiva serotoninåterupptagshämmare, en grupp av antidepressiva läkemedel.
Toxikologi	Läran om gifter.
Vanföreställning	Tankevilla. Falsk uppfattning som inte låter sig korrigeras på logisk väg.